

Kamrat Bladet

Nr 2
2016

En informationstidning för Flotttiljornådets Kamrat och Veteranförening

FMTS spänner bågen

Foto: Johnny Neinhart

"Ludde" minns nödlandningen
i Härnösand 1946 Sid. 6

Foto: Johan Sutinen

Soldaterinran vid
1. Tekniska bataljon Sid. 14

KamratBladet

*En informationstidning
för Flottiljområdets Kamrat
och Veteranförening*

Tidningen utsänds till alla medlemmar i Kamratföreningen liksom till vissa andra kontakter i Halmstads garnison. Dessutom går tidningen ut till Flygvapnets kamratföreningar.

Utöver information om kamratföreningsverksamheten samt om det historiska F 14 innehåller tidningen orienteringar om den dagliga tjänsten och verksamheten vid FMTS och MHS H. Bidrag från läsekretsen – text såväl som bilder – är mycket välkomna. Skicka gärna in dina bidrag via e-post.

Artikelförfattarnas åsikter sammanfaller inte alltid med Kamratföreningens eller FMTS eller MHS H uppfattning.

Ansvarig utgivare

Jan Dorf

Redaktionskommitté

Stefan Gustafsson, Christian Lövgren, Johnny Neinhart och Magdalena Ribbentjärn.

Adress

KamratBladet, Box 516
301 80 Halmstad

E-post

flygkamrat@spray.se

Hemsida

www.flygkamrat.se

Telefon Kamratföreningen

Tf sekr Anders Hed, tel 070-818 58 06

Externupplysning

FMTS och MHS H
Tel 035-266 20 00
Fax 035-266 20 09

Tryck

FMV/Grafisk Produktion
Stockholm 2016

Flottiljområdets Kamrat och Veteranförening

Föreningen bildades 1972 som F 14 Kamratförening och har idag cirka 350 medlemmar. Föreningen ska främja kamratskap och samhörighet mellan förbanden som verkar och har verkat inom Flottiljområdet i Halmstad. Föreningen ska även stötta FMTS i veteranfrågor. Föreningen ingår i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) och även i Flygvapnets kamratföreningars samverkansgrupp. Föreningens årsmöte genomförs i början av mars varje år. Årsavgiften är 150 kr och föreningens Pg är 28 99 50-8.

Bli medlem nu, om du idag tjänstgör inom Försvarsmakten, eller har tjänstgjort och nu är veteran eller om du har ett flyghistoriskt intresse av verksamheten inom Flottiljområdet.

Anmäl Dig till flygkamrat@spray.se eller ring sekreteraren Tony Nilsson, 035-266 28 35 om du har någon fråga om föreningen. Vi behöver ditt namn, ditt personnr (för inpassering), din postadress samt e-postadress. Du kan även gå in på vår hemsida www.flygkamrat.se

Kamratföreningens styrelse

<i>Föreningsordförande</i>	Ulf Crona
<i>Sekreterare, Tf</i>	Anders Hed
<i>Kassör</i>	Per Olin
<i>Ledamöter</i>	Bengt-Åke Andersson, Ingemar Stenbeck, Stefan Nordgren, Johnny Neinhart
<i>Adjungerad veteranfrågor</i>	Magdalena Ribbentjärn

Militärhögskolan Halmstad

C MHS H

Öv Tommy Karlsson

Försvarsmaktens Ledarskaps- och Pedagogikheten (FM LOPE)

Övlt Stefan Borén

Försvarsmaktens tekniska skola

C FMTS

Öv Stig-Olof Krohné

Stf C FMTS

Vakant

Stabschef/SC

Övlt Lars Ohlsson

Utbildningsenheten

TF C UtbE Mikael Larsson

Funktionsutvecklingsenheten

Övlt Lars Håkansson

1. tekniska bataljon

Övlt Niklas Jörnsby

Foto: S-O Willhöft

Ordföranden har ordet

Drygt elva månader har gått sedan försvarsbeslutet trädde i kraft. Inriktningen var tydlig – nationell förmåga måste återupptas inom Försvarsmaktens krigsförband. Vår omvärld ser inte ut på samma sätt idag som för ett antal år sedan. En konsekvens av detta är den förstärkning av våra stridskrafter till Gotland, där det projekteras och byggs för att kunna husera stationära förband.

Att verka tillsammans med andra är numer en självklarhet, där det utvecklade samarbetet med Finland är ett exempel. Detta spiller naturligtvis över på övningsverksamheten där finska flygstridskrafter samövade med de svenska under flygvapenövningen i september. En gemensam utmaning för våra stridskrafter är personalförsörjningen. Vi har nu ett antal års erfarenheter av kontrakterade soldater, där vi ser att minskat internationellt åtagande, skapar utmaningar för att behålla denna kategori. Den nya grundläggande militära utbildningen (GMU NY) påvisar att den vilande värnplikten möjligen kommer att vakna upp igen. Specialistofficerens roll börjar finna sina former och vi ser nu många sergenter, fanjunkare och förvaltare på flottiljområdet.

Den främste företrädaren på förbandet, flottilj- och/eller regementsförvaltaren finner successivt sina uppgifter, bland annat inom veteranområdet.

Flygvapnets jubileumsår går sakta mot sitt slut. Som projektledare är jag väldigt nöjd med vad som åstadkommit under året. Ceremoni på Karlaplan med överflygning av huvudstaden, minnestund i Flygvapnet Minneshall på Tre Vapen, flygvapenchefens samtal om incidentberedskap under Almedalsveckan, Air Power Symposium med över 20 länders deltagande – de flesta med sina flygvapenchefers – som diskuterade flygvapenfrågor på temat Dåtid–Nutid–Framtid, flygvapenchefens jubileumsbankett på Flygvapenmuseum med över 400 gäster, två flygdagar på Malmen med sammantaget över 90 flygplan i luften och över 130 000 besökare, flygvapenchefens rundresa till samtliga nedlagda flottiljer samt det nu pågående arbetet med en jubileumsupplaga av FlygvapenNytt.

Den 14–18 juni 2017 kommer över 250 veteraner från våra nordiska länder till Nordiskt Kamratföreningsmöte här i Halmstad. Vår förening kommer att få uppgifter att lösa ut under dagarna, dock med fokus på lördagen som är flottiljområdets dag. Det planeras för olika uppvisningar och vill gärna ha hjälp av seniora kamrater som värdar.

Fortsättning på nästa sida

Jag konstaterar att vårt arbete för att uppfylla den verksamhetsplan som fastställdes av årsmötet går lite trögt. Styrelsen beslutade t ex att ställa in filmafton på grund av för få anmälda. Vid föredragskafé i september kom endast fem medlemmar för att lyssna på Sven Scheiderbauer berättelse om general Nordenskiöld. I ett extra utskick ville styrelsen få in förslag och funderingar för att skapa en aktivare förening. Några få har tacksamt lämnat förslag till en aktivare förening, vilket gör att vi i styrelsen nu måste skapa en mer långsiktig utveckling för vår förening inför årsmötet i mars 2017.

Jag har följt flygvapenchefen på några av de besök han gjort. Här är vissa kamratföreningar aktiva, medan andra brottas med sin existens.

En av våra utmaningar är vad som ska ske med 32:an, vilken – tillsammans med minnesstenen – påvisar flottiljområdets roll som flygflottilj. Vi har i skrivelse till FMTS – som äger flygplanet – angett vår syn på att den bör restaureras till ett säkert skick, och ser inget alternativt minnesmärke på platsen. Det är ett omfattande arbete som måste göras, och frågan är om – och i så fall hur – föreningen kan stödja?

Föreningen har även tittat på möjligheten att utöka Flottiljområdets traditionsrum (museet) att även omfatta FMTS verksamheter idag. Det är ju så att historia skrivs idag. Vi för en dialog med FMTS om hur vi skulle kunna nyttja lokalerna under matsalen på bästa sätt.

Höstmörkret börjar ta greppet och vi är på väg mot ett julfirande även i år. Det är en härlig tid där vi måste ta möjligheten att vara tillsammans på olika sätt, att tända ljus för att lysa upp, men även för de som finns i våra minnen. Det går inte att säga för många gånger – ta hand om varandra och kom ihåg att er bästa tid är nu.

Jag avslutar sedvanligt med att önska föreningens medlemmar och alla ni övriga som läser KamratBladet en riktigt skön och stämningsfull jul och ett Gott Nytt kamratföreningsår.

Ulf Crona
Ordförande

Vid föredragskafé i september berättade Sven Scheiderbauer om general Nordenskiöld.

Veterandagen den 29 maj 2017

En påminnelse till alla er veteraner om att veterandagen uppmärksammas som vanligt den 29 maj.

Det kommer att genomföras en ceremoni lokalt vid Veteranmonumentet i Norre Katts park. Information kring detta kommer att annonseras i Hallandsposten. Till er som har veterankort kommer mer information via den mailadress ni angivit i veterankortsansökan.

Givetvis firas veterandagen också enligt tradition vid Veteranmonumentet på Gärdet i Stockholm.

Magdalena Ribbentjärn

Nyheter till alla med Veterankortet

På www.veterankort.se hittar ni en mängd erbjudanden och nyheter förenade med innehavet av ett veterankort. Allt från kläder, skor, elavtal och upplevelser av olika former finns representerat.

Veterankortet kan alla som varit anställda i Försvarsmakten ansöka om, eller de som fortfarande är anställda men som gjort internationell insats.

Veteran den som varit anställd i Försvarsmakten och gjort insatser internationellt eller nationellt med eller utan vapen. Man har helt enkelt tidigare varit anställd. De som gjort internationella militära insatser benämns utlandsveteraner. En del av utlandsveteranerna kan fortsatt vara anställda i Försvarsmakten, till exempel officerare eller civilanställda.

Magdalena Ribbentjärn

*Kunskapen
i hur en bår
ska sättas
ihop satt kvar.*

Stark sammanhållning på FMTS första repövning

FMTS har haft sin första repetitionsutbildning med pliktsoldater. 44 soldater som fick sin värnpliktsutbildning som mekaniker och ledningssoldater 2006–2007 ryckte in för att friska upp minnet.

Eftersom det är tio år sedan de fick sin utbildning ligger fokus på soldatfärdigheter. Den personliga utrustningen, sjukvårdstjänst och skytte är några av sakerna de fått repetera.

– Men väldigt mycket sitter i, säger Jörgen Sennow, ställföreträdande bataljonchef. Ak 5:an har uppdaterats men hur de hanterar vapnet och deras träffbilder gjorde mig nästan tårögd!

I repetitionsutbildningen ingår även några fältdygn som är förlagda till Ringenäs skjutfält. Där får de en målbildsförevisning av en teknisk pluton, och i ett stationssystem får de öva skarpskjutning, handgranatskastning och sjukvårdstjänst.

– Jag var först negativ till att bli inkallad med plikt, berättar Mikael Josefsson. Det är inte bara att åka iväg nio dagar när man har familj och jobb. Men nu när jag väl är här är det kul. Och innerst inne gillar jag soldatlivet och den starka sammanhållning som blir i gruppen.

Mikael Josefsson och André Sundel gjorde värnplikten samtidigt på Luftvärnsregementet. Båda arbetar idag som elektriker och nu ses de igen för första gången på tio år.

– Det var länge vi gjorde värnplikten och vi är i en annan del av livet nu än sist vi sågs, säger André Sundel. Ändå känns det konstigt nog som igår.

– Det är lite skillnad från när vi ryckte in i värnplikten och nu, fort-

sätter Mikael Josefsson. Vissa prylar är nya men framförallt tycker jag att det är en helt annan relation mellan befäl och soldater nu. Det är ett samspel istället, där vi alla arbetar mot samma mål.

Utbildningens fokus ligger denna gång på soldatfärdigheter. Nästa år kommer de tillbaka igen. Då är förbandet i fokus och de kommer att få gå i befattning under försvarsmaktsövningen Aurora 17, den största övningen i Sverige på 20 år där över 19 000 kvinnor och män kommer delta.

Roger Lundqvist tycker att han snabbt kom in i soldatlivet igen. Värnplikten gjorde han som signalmekaniker på Ing 2. Han tycker det är skoj att komma tillbaka och få ett avbrott i vardagen som lageransvarig och ser redan fram emot nästa år.

Aurora kommer bli kul! Det är en väldigt stor övning där även andra länder kommer vara med.

I värnet.

**Text och foto:
Christian Lövgren**

F 14 tilldelade flygplan av typen Saab B 8B.

Minnen från ett flygäventyr

Det har gått sju decennier sedan en division B 18B från F 14 på väg till vinterövning tvingades att nödlanda i Norrland. Gunnar Lundin, kallad Ludde, i Täby var med på ett av flygplanen och kan berätta om de dramatiska händelserna 1946.

Jag är Gunnar Lundin men är förhoppningsvis ihågkommen som Ludde av mina forna arbetskamrater. Min tillvaro i Flygvapnet härrör sig så långt tillbaka i tiden som juli 1942 och då för provtjänstgöring vid F 7 i Såtenäs.

Att vara stamanställd i försvaret i skuggan av andra världskriget visade sig snart på gott och ont vara luttrande för både kropp och själ. Sett i ljuset av dagens samhälle vågar jag nog ändå påstå att dessa ”hårda tag” fostrade mycket av de goda egenskaper av ansvarsfullhet, lojalitet och kamratskap som är så väsentliga för tjänst i Flygvapnet och livet i övrigt.

Efter genomgångna underbefälskolor kom jag så till F 14 den 3 maj 1945. Jag hälsades välkommen till både stad och flottilj av en bedövande vacker vårmorgon som inte fördunklades av insikten om att krigs-

slutet var nära förestående. Än i dag kan jag minnas den kittlande känslan av välbehag i maggropen.

F 14 var ju en ganska nyuppsatt flottilj och flygplansparken var i början inte så imponerande utan bestod mest av skolflygplan. Men med den successiva tilldelningen av fpl B18A och B blev flottiljen verkligt aktiv.

”Att vara stamanställd i försvaret i skuggan av andra världskriget visade sig snart på gott och ont vara luttrande för både kropp och själ”.

Det som dominerar min minnesbild är det ödesbringande ombaseringsförsöket till Norrland i februari 1946 för vinterövning.

Flottiljchef vid den tidpunkten var överstelöjtnant Christian Nils-

son, allmänt aktad och känd för att med fast och säker hand styra sin underordnade personal. Välkända profiler på flottiljen var också divisionschefen löjtnant Seved Paulsson och stationsavdelningschefen fanjunkare Folke Almqvist.

Vinterövningen var avsedd att genomföras vigg krigsflygfältet i Kirunas närhet, och flygningen skulle ske i etapper med mellanlandning på F 1 i Västerås och F 21 i Luleå. Av en slump blev två av oss furirer, Ingvar Bergehed och jag, avdelade att följa med som färdmekaniker/spanare i fpl B18 medan resten av mekanikerstyrkan skulle transporteras med fpl B3 fördd av fanjunkare Almqvist. Hela divisionen bestod av nio fpl B18B inklusive flottiljchefens flygplan och en B3:a. För varje etapp i flygningen skulle flottiljchefen flyga i förväg och vid behov väderspana för resten av divisionen. Enligt

**"Men snart började eländet. I höjd med Piteå
tornade enorma snömoln helt plötsligt upp sig
och sikten blev plus minus noll."**

mina dagboksanteckningar hette vårt flygplan Röd Gustav med nummer 18176. Besättningen bestod av förare löjtnant Lundberg, signalist Arne Fager och spanare furir Lundin.

Flygningen från F 14 till F 1 i Västerås påbörjades onsdagen den 6 februari. Vädret under denna vecka var osedvanligt dåligt och omväxlande, och jag minns ganska väl hur frustrerande det var att på F 1 varje dag varmköra och göra klart för flygning och sedan få order om tempo tillbaka. Först på söndag den 10 februari bedömde flottiljchefen att flygningen till Luleå skulle kunna genomföras, varefter han själv startade och vi fick avvakta. Efter någon halvtimme kom den slutliga ordern om start för hela divisionen.

Som ett litet memorandum vill jag nämna att vi i startläge alldeles efter Röd Niklas med fänrik Hoffberg som förare fick bevittna en av de "saltaste" starter med fpl B18 jag någonsin sett. Innan landställshjulen slutat rulla tog han in stället och gjorde en skarp vänstersväng. Anledningen var att vi med hänsyn till osäkert väderleksläge snarast skulle inta samlingsläge för fortsatt förbandsflygning norrut.

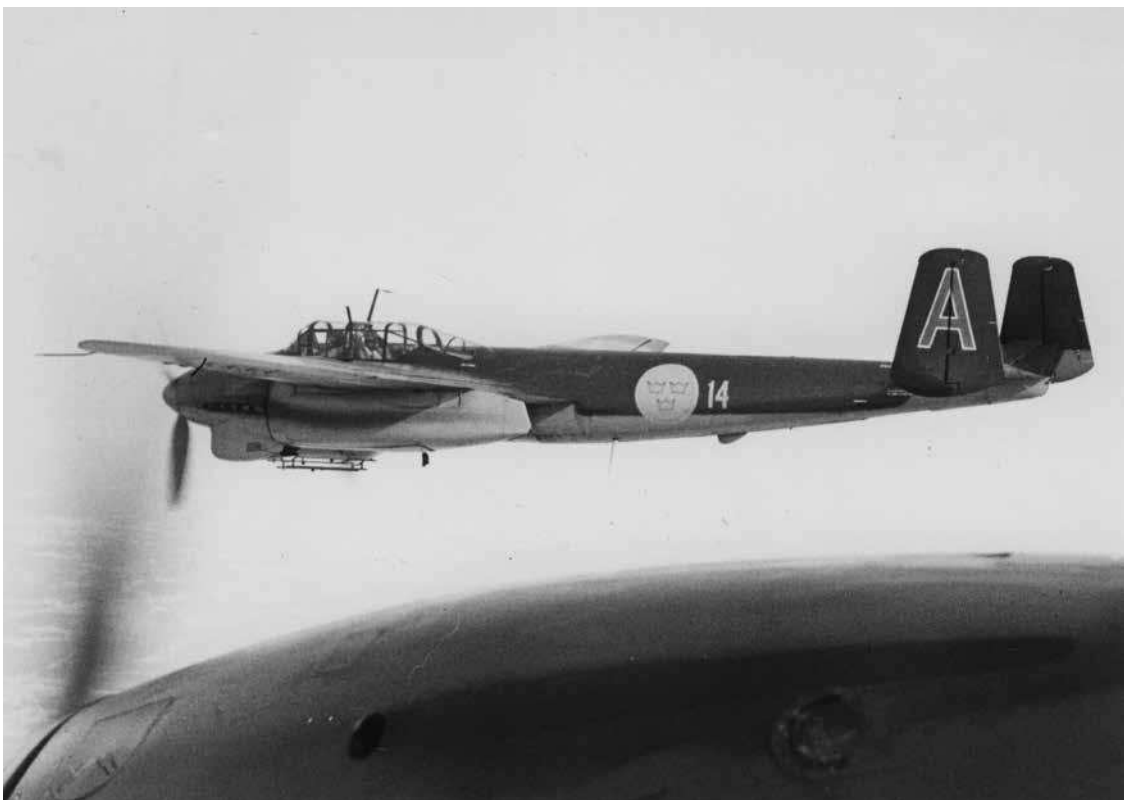
Allt fungerade väl i början och det var fascinerande att som spanare få uppleva den hänförande utsikten på plats i fpl B18:s glasnos. Rutinen var nämligen att vid start och landning sitta fastspänd i en stol under förare och signalist men sedan flytta över till nosen.

Vädret var tills vidare något så när hyfsat, om än skiftande, och vi fick per radio besked om att flottiljchefen lyckligt hade landat på F 21 i Luleå.

Men snart började eländet. I höjd med Piteå tornade enorma snömoln helt plötsligt upp sig och sikten blev plus minus noll. Med endast kort flygtid kvar till Luleå meddelades där om landningsförbud varför divisionschefen beslöt att med divisionen återvända söderut för att landa på Midlanda i Sundsvall. Syftet var självklart gott eftersom bränslet skulle räcka och säker landning kunna ske.

Men snart vältrade fullkomligt oväntat ett kompakt snöoväder in söderifrån och gjorde sikten än en gång obefintlig. Samtidigt ökade

"Med stigning över molntäcket, vingtippning och dykningsrörelse försökte "Pålle" visa att landning på Midlanda var uteslutet och att individuell flygning återstod."

”Vid sättningen höll han ett högt nosläge så att flygplanet nos först i landningsfasens slut skar igenom isen och krossades.”

knastret i radioförbindelsen med divisionschefen ”Pålle” för att till slut tystna helt. Med stigning över molntäcket, vingtippning och dykningsrörelse försökte ”Pålle” visa att landning på Midlanda var uteslutet och att individuell flygning återstod.

Den tidigare fascinerande utsikten från fpl B18:s glasnos över det norrländska landskapet förvandlades till en mardröm när lågflygningen inleddes i den dåliga sikten mot Härnösand. I sällskap hade vi ändå kadett Lind och troligen fänrik Hoffberg ända fram till den slutliga nödlandningen.

Inflygningen mot och över Härnösand är naturligtvis värd ett särskilt kapitel. Eftersom bränslet började tryta fick jag per tecken från föraren löjtnant Lönnberg order att när bränslenålen i varje tank gick ned mot absolut nolläge knacka honom

på benet så att han kunde växla tank. Sista tankens absoluta nolläge hade uppnåtts när vi på lägsta höjd kretsade över Härnösand. Efter att ha touchat några märkvärdiga byggnader med torn i stadens centrum gjorde vi inflygning mot hamnområdet med utfällt landningsställ men såg vid markhöjd att istäcket verkade uppbrutet. Föraren, löjtnant Lönnberg, drog på och gick ytterligare ett landningsvarv med infällt ställ.

Vid sättningen höll han ett högt nosläge så att flygplanet nos först i landningsfasens slut skar igenom isen och krossades. Manövern var oerhört skickligt och kallblodigt genomförd och vi blev liggande med vingarna bärande på isen. Fastspänd i stolen och iklädd tung vin-
teroverall och mussepiggskor var

ändå paniken nära när det isblandade vattnet steg till midjehöjd.

Lugnet spreds dock över situationen när föraren beordrade ”kupé” sedan han slagit av magnetnycklarna till motorerna. Han bad oss dessutom att försöka rädda den ”kommistrunk” med officersmässens spritförråd som jag surrat fast i flygplanet bagagefack. Vi lyckades dock inte eftersom massor med folk rusade ut mot oss över isen (det hade varit sparkstöttetävling i stan) och isen under vingarna började knaka. Och mycket riktigt, efter ungefär en kvart sjönk Röd Gustav med ett stort sörplande till djupet. En bit utanför i hamninloppet, nästan i rote med oss, landade kadett Lind med Röd David som blev liggande kvar utan att gå igenom isen.

Samtliga divisionens flygplan utom fänrik Hoffberg med besätt-

Officersmässens spritförråd fiskas upp av fu Lundin.

**”Röd David tappades genom isen vid bärgningen och sjönk.
Flygplanet togs upp 1979, återställdes och finns nu
på Flygvapenmuseet i Malmslätt.”**

ning i Röd Niklas lyckade nödlända i trakterna av Härnösand utan större personskador. Röd Niklas har aldrig återfunnits.

Besättningarna från de nödländade flygplanen samlades efterhand i KA 4H detachements lokaler i Härnösand. Stämningen var dov och

närmast desperat innan slutrapporteringen från nödländningarna blev klar. Förlusten av fänrik Hoffberg med besättning kändes dock mycket bitter.

Fpl B3 med mekanikerstyrkan och fanjunkare Almqvist som förare landade utan incidenter.

Epilog

Att det omfattande haveriet kunde inträffa måste i första hand tillskrivas den extrema vädersituationen.

Begränsningen av följderna från den katastrofala flygningen kan utan tvekan tillskrivas besättningsarnas utomordentliga skicklighet.

Haveriutredning tillsattes med resultat att lindrigare påföljd utkrävdes mot flottiljchef och divisionschef avseende flygningens planering.

Röd Gustav togs upp ur djupet och återfördes tillsammans med övriga havererade flygplan till central verkstad i Malmslätt. (Väska med sprit var intakt efter bärgningen, den bevakades och återfördes till officersmässen på F 14.)

Röd David tappades genom isen vid bärgningen och sjönk. Flygplanet togs upp 1979, återställdes och finns nu på Flygvapenmuseet i Malmslätt.

Gunnar Lundin (Ludde)

Jag Gunnar Lundin har sedan början varit medlem i kamratföreningen. Jag är inne på mitt 92:a levnadsår vilket tyvärr innebär att alla mina forna vänner och kontakter på F 14 gått ur tiden. Men då jag fortfarande med stort intresse läser Kamratbladet fick jag impulsen att skicka en minnesupplevelse från 1946 då jag tror att jag i dag är den ende överlevande från detta flygäventyr.

Jag blev tvungen att lämna F 14 vid flottiljens nedläggning 1960 men blev samtidigt antagen till utbildning i England för anskaffning av Rbsystem 365 (senare 368). Efter anställning på FMV gick jag i pension 1989 som ansvarig för underhåll av Flygvapnets robotar. Ett påföljande femårigt konsultförordnande gjorde att jag 1994 lämnade yrkeslivet efter 52 år i försvarets tjänst.

Med kamratföreningshälsningar
Gunnar Lundin

Lisa Rosén-Eliasson, MHS H, deltog i NOAK, men arrangerade också Nordiskt kvinnligt kadettmöte (NKK) för ett tjugotal kadetter från Sverige, Norge, Danmark och Finland som en direkt fortsättning på nätverksträffen.

Rekordstort intresse för jämställdhet

När Försvarmaktens HR-centrum, i samarbete med Militärhögskolan i Halmstad (MHS H), bjöd in till årets centrala nätverksträff för anställda kvinnor i Försvarmakten var intresset rekordstort.

Närmare 300 deltagare diskuterade nyligen hur kvinnors möjligheter att verka och utvecklas i Försvarmakten kan förbättras – en av dem var överbefälhavare Micael Bydén.

– Jag är inte nöjd med det låga antalet kvinnor i Försvarmakten och är förvånad att vi inte kommit längre sedan slutet på 1970-talet när Försvarmaktens militära yrken började öppnas upp för kvinnor, förklarar Micael Bydén. Ett starkare försvar är ett mer jämställt försvar. Vi behöver rekrytera och behålla personal med den bästa kompetensen. Det förutsätter att vi lyckas attrahera både killar och tjejer. Ur ett operativt perspektiv måste vi dessutom som organisation kunna nå ut till hela den befolkning vars frihet vi har det yttersta ansvaret att skydda. Något annat duger inte!

Chefs- och ledarskap i fokus på årets nätverksträff

I Försvarmakten finns idag ett nätverk för officerare och anställda

kvinnor (NOAK) som genomför aktiviteter på lokal, regional och central nivå. Nätverket välkomnar alla som aktivt vill arbeta med jämställdhet och verka för en attraktiv arbetsmiljö för alla medarbetare.

Intresset för den årliga centrala konferensen har stadigt ökat de senaste åren. Årets konferens gick

under temat "Ett utvecklande chefs- och ledarskap", och bjöd på inspirerande föreläsare såväl från de egna leden i form av ÖB Micael Bydén och förbandschef Ewa Skoog Haslum från fjärde sjöstridsflottiljen som Centrala studiestödsnämndens generaldirektör Christina Forsberg och landshövdingen i Halland Lena Sommestad.

– Tanken med årets konferens var bland annat att ge nya perspektiv och dela erfarenheter kring chefs- och ledarskap i syfte att inspirera till personlig yrkes- och karriärutveckling, att hitta förebilder både inom och utom Försvarmakten, förklarar Helena Hoffman, HR-specialist på Försvarmaktens HR-centrum. Det är ett uttalat mål i Försvarmakten att öka antalet kvinnor, inte minst i ledande positioner på alla nivåer.

ÖB Micael Bydén inledde nätverksträffen genom att berätta om sina erfarenheter som chef och ledare.

Inspirerande och personliga föreläsare uppskattades

Flera föreläsare vittnar om att det är viktigt att ha en omgivning som ser potentialen och är uppmuntran- de under resans gång. En som blivit uppmuntrad av sin kompanichef är stabsassistent Tina Fredman från Luftvärnsregementet som påbörjar gruppchefsutbildning nästa vecka:

– Om det inte var för min kompanichef hade jag säkert väntat ett tag till med att ta det här steget. Jag är själv lite av en perfektionist så det känns både skönt och inspirerande

att höra de här cheferna som beskriver någon form av lättsamhet i sitt förhållningssätt till ledarpositionen. De vågar ta vara på möjligheter som dyker upp även om det inte alltid är så planerat, vågar testa nytt och köra på!

– Det är skönt att höra att man kan bli förbandschef utan att vara särskilt målmedveten eller ha väldigt vassa armbågar, konstaterar Jennifer Palmeborn, motortekniker på ubåt. Ett visst mod krävs säkert, men det gör det nog oavsett om man är kvinna eller man.

För en hel del deltagare är det första gången på en NOAK-konferens. En positiv förstagångsdeltagare är Ingrid Biel, stabschef på Luftstrids- skolan (LSS):

– Jag är väldigt positivt överraskad! Det är inspirerande att höra dessa uppriktiga föreläsare som vågar vara personliga och ge av sig själva och sina erfarenheter! Det är så viktigt att alla nivåer finns representerade från de yngsta upp till högsta ledningen så att det finns förebilder för alla. På LSS är vi i startgroparna för att starta upp ett lokalt nätverk och jag har både blivit mer nyfiken och fått bra tips på vad vi kan tänka på när vi ska göra det.

För första gången sedan NOAK-konferenserna startade närvarar också Försvarsmaktens överbefälhavare, något som verkligen uppskattas av deltagarna.

Det är väldigt kraftfullt med ÖB:s tydlighet i inledningen att jämställdhet inte handlar om rättvisa utan om att vi ska bli ett starkare försvar som bättre löser våra uppgifter, konstaterar Ingrid Biel.

**Text och foto:
Charlotte Pettersson**

Landshövdingen i Halland, Lena Sommestad, gav en historisk tillbaka blick över hur jämställdhetsarbetet framskridit i Sverige, och efterlyste samtidigt lite av den kraft som fanns på 1970-talet när jämställdheten tog stora kliv framåt.

Försvaret medverkade i Pride

Pride i Halmstad genomfördes den 1 oktober. Nästan 3 000 personer gick i paraden för allas lika värde. Prideparaden gick genom Halmstads centrum och avslutades i Norre Katts park där ett 30-tal organisationer fanns uppställda.

Försvarsmakten stod i Prideparken och förmedlade glädje och alla människors lika värde. Det var en positiv dag och många tyckte det var roligt att Försvarsmakten närvarade vid detta event. Det gav oss också chansen att prata utbildning med några som var intresserade att genomgå utbildning inom Försvarsmakten.

**Text och foto:
Malin Jönsson**

Nu förbereds AURORA

– största övningen sedan 1993

Under perioden 11–29 september 2017 ska Försvarsmakten genomföra försvarsmaktsövning AURORA 17. Övningen är den största i sitt slag sedan försvarsmaktsövning Orkan som genomfördes 1993.

Övningen omfattar i stort sett alla förband i Försvarsmakten och ett stort antal civila myndigheter och aktörer. Över 15 000 personer kommer att delta i övningen som främst bedrivs på östkusten, Gotland och i Göteborgs hamn.

Övningen är indelad i fyra skeden:

Förberedelseskedet då nödvändiga förberedelser tillsammans med andra aktörer vidtas för att säkerställa ledningsförmåga, försörjning och intagande av utgångsgruppning. Internationella förband ska inom ramen för värdlandsstöd motas i GÖTEBORG.

Under förmågeskedet genomförs i huvudsak operativa och andra transporter till GOTLAND och

på fastlandet. Mark-, sjö- och luftsamordning görs avseende operativ transport mellan fastlandet och GOTLAND. Träning genomförs företrädesvis stridskraftsvis. Lednings- och logistikfunktionerna övas. Samordnad strid genomförs mellan minst två stridskrafter i anslutning till GOTLAND samt på fastlandet.

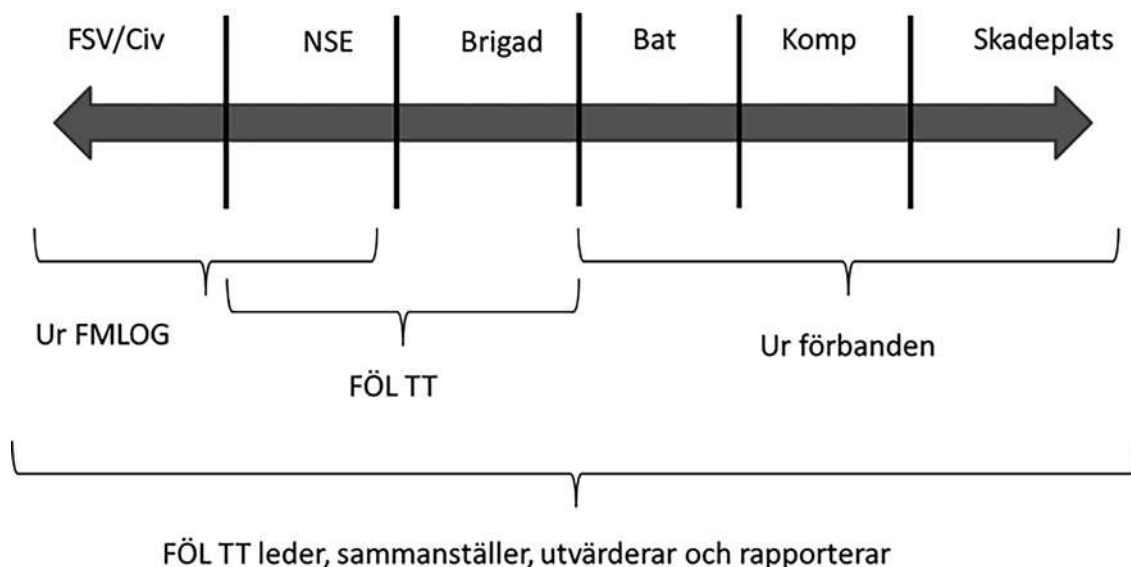
Senare under försvarskedet förstärks förmågan på fastlandet i syfte att kraftsamla till genomförande av gemensam kustförsvarsoperation S STOCKHOLM. Mark-, sjö- och luftstridskrafter ska samordnas till tid och rum.

Övningen avslutas med avvecklingskedet då förbanden ska återtransporteras ordnat och säkert till respektive hemmabas och OrgE.

Vid FMTS har planeringen inför övningen pågått sedan februari månad och innan sommaresemestern bildades FMTS projektgrupp för Aurora 17. Projektgruppen består av personal från samtliga enheter vid förbandet men också av personal från HKV och FMLOG. Projektgruppens uppgift är att planera genomförandet för FMTS deltagande i Aurora 17. Från FMTS kommer 1. Teknisk bataljon att delta med förbandsdelar som ingår i logistikbataljonen på 2. Brigaden, en teknisk pluton på Gotland och en teknisk pluton i Hagshult.

Utöver detta ansvarar FMTS för funktionsövningsledning teknisk tjänst. Funktionsövningsledning

Fortsättning på nästa sida

Vem som ansvarar för vilken uppföljning i en funktionskedja.

Inryck vid 1. Tekn Bat

Den 25 juli inryckte de första rekryterna till grundutbildningsomgång 16/17 som tillhör FMTS/1. Tekniska Bataljon. Dessa rekryter ska genomföra elva månaders utbildning. Vecka 638 kom de som ska genomföra nio månaders utbildning.

Under hela första halvåret 2016 har förberedelser pågått för inryckningen. Ett arbete som inte bara har bedrivits inom bataljonen utan även engagerat övriga delar av FMTS. Det har varit allt från iordningställande av kasern till framtagande av utbildningsplaner/målkataloger och detaljplanering.

Text: Ola Berggren
Foto: Christian Lövgren

Fortsättning från förra sidan

teknisk tjänst är den organisation som ska följa upp och utvärdera funktionen teknisk tjänst inom samtliga stridskrafter från stridsfältsnivån till den bakre nivån, så kallade funktionskedjor (se bild). För att lyckas med detta behöver FMTS stöd från andra OrgE då dessa funktionskedjor kan bli omfattande.

Mycket arbete är gjort och mycket arbete återstår. Nästa stora händelse är att bemanna upp vakanser på 1. Teknisk bataljon, funktionsövningsledning teknisk tjänst och FMTS egna övningsledning. Alla enheter vid FMTS kommer att bidra med personal till denna bemanning.

Uppgiften som projektledare för projektet Aurora 17 upplever jag som mycket intressant och utveck-

lande. Jag tror och hoppas att all personal vid FMTS upplever planeringen och förberedelserna inför Aurora på samma sätt som jag.

Lars Engström
Projektledare för
FMTS projekt Aurora 17

Soldaterinran vid 1. Tekniska bataljon

Bataljonen har genomfört soldaterinran och besöksdag, då det gavs möjlighet för anhöriga och närstående att komma på besök. Man fick se hur rekrytens vardag är och delta vid soldaterinran med tillhörande fanvakt, musikkår och frivilligt korum.

Många av rekryternas anhöriga hade valt att denna lördag ta sig till Halmstad och FMTS för att få möjlighet att delta vid rekryternas soldaterinran som förrättades av C FMTS överste Stig-Olof Krohné. C FMTS upplyste rekryterna vad det innebär att vara soldat i Försvarsmakten.

Efter att soldaterinran var klar genomförde garnisonspastor Katarina Bäckelin korum. Därefter bjöds på fika och de anhöriga fick möjlighet att ta del av rekryternas vardag och även tala med befäl och anställda soldater från bataljonen.

**Text: Ola Berggren
Foto: Johan Sutinen**

C FMTS pris i bilder

C FMTS pris 2016 genomfördes nyligen under trevliga former längs Prins Bertils stig. Huvudsyftet är att lära känna varandra och stärka sammanhållningen på FMTS.

Årets upplaga startade i Frösakull och avslutades vid Brottet. Deltagarna delades in i 16 mixade lag ur FMTS olika förbandsdelar. Lagen tog sig an drygt tio olika uppgifter under tävlingssträckan.

- Det blev en skön dag med trevlig samvaro, konstaterar Johnny Neinhart som förevigade delar av dagen.

Garnisonschef justerar kransens band innan han ställer sig upp och gör honnör medan Jan Karlsson från Hemvärnets spelar tapto.

Utlandsveteraner hedrade på FN-dagen

Med anledning av FN-dagen den 24 oktober genomfördes en kort ceremoni vid Veteranmonumentet i Norre Katts park i Halmstad.

För att hedra alla de som genomfört internationell tjänst genomfördes en kort ceremoni vid Veteranmonumentet i Norre Katts park på FN-dagen den 24 oktober.

Garnisonschefen, överste Anders Svensson, nedlade en krans med hjälp av andra representanter ur Försvarsmakten. Därefter spelade trumpetaren Jan Karlsson, ur Hemvärnets musikkår Halland, svenska arméns tapto.

Den korta men värdiga ceremonin genomfördes för att hedra alla utlandsveteraner samt främst till minne av dem som fick betala det yttersta priset och aldrig kunde återvända till nära och kära hemma i Sverige.

Magdalena Ribbentjärn

1961 års Signalvolontärer firade 55-årsjubileum

Den första elevkullen Signalvolontärer i Flygvapnets Signalskolas (FSS) nya etablering inom dåvarande Kungl. Hallands Flygkår började sin utbildning måndagen den 2 oktober 1961.

Veckan dessförinnan hade 85 unga, förväntansfulla, spända och lätt nervösa äldre tonåringar från i stort sett hela Sverige, testats i Halmstad. Efterhand som testresultaten blev klara reducerades skaran. På lördagen den 30 september 1961 var det 40 stycken kvar, som alla skrev under anställningsbevis i Flygvapnet.

Utbildningen i korpralskolan började således direkt efter helgen. Efter ett års slit och pluggande kom befordran till korpral. Samtidigt kom erbjudande om att de som ville kunde byta inriktning på studierna och flytta till Radarskolan, F 2 Hägernäs. Cirka hälften accepterade detta och bytte inriktning för att under furirskolan utbilda sig till luftbevakare och senare radarjaktledare.

Trots denna splittring av den ursprungliga gruppen har man vart femte år träffats på före detta F 14 för att fira starten på en utbildning som gjorde ynglingarna till vuxna män. Under senare år samlas gruppen under namnet Morseakademien och håller kontakten bland annat via egen hemsida.

I september i år var det dags att mötas på platsen där allt en gång startade för 55 år sedan. Tretton något åldrade "ynglingar" hade möjlighet att delta.

Stabschefen på FMTS, Jan Dorf, var programmakare och gav oss deltagare mycket innehållsrik in-

formation om dagens verksamheter på FMTS. Vidare presenterades den nya flygledarsimulatorens. Programmet avslutades med en redogörelse för hur man idag kommunicerar inom Flygvapnet.

För första gången under alla dessa jubileumsträffar gick det inte att ordna förläggning inom FMTS staket. Lv 6 svarade dock för ett utomordentligt natthärbärge. Den välsmakande jubileumsmiddagen

intogs i den anrika officersmässen på samma ställe.

Efter en stadig frukost i militärrestaurang Påfågeln och återställning av logement var det dags att ta farväl. I avskedets stund uttalade alla en förhoppning om att vi ses igen om fem år för att då fira det aktningvärda 60-årsjubileet.

För Morseakademins organisationskommitté

Hans Anderson

Flygvapnet 90 år firades på Malmen

Den sista helgen i augusti fanns flygvapnet fokus i Linköping. Det handlade om tre av delprojekten som genomfördes, samtidigt som Linköpings stadsfest pågick i centrum. Fyra dagars intensiva verksamheter med nästan 600 ingående i "staff".

Air Power Symposium genomfördes på torsdag och fredag i Helikopterflottiljens hangar 14. Över 400 deltagare från 20 länder fick ta del av teknikutvecklingens inverkan på operativ effekt, den svenska flygindustrins bidrag till militär utveckling samt naturligtvis en tillbakablick, signerad före detta CFV, generallöjtnant Sven-Olof Olson som för övrigt är årsbarn med svenska flygvapnet.

Symposiet avhölls helt på engelska och en av talarna var general Tod Wolters som är chef för USAF Europe/Africa. Vår statschef var intresserad åhörare under en av dagarna.

Flygvapenchefens jubileumsbankett dukades upp i Flygvapenmuseums lokaler på fredagskvällen, med alla fantastiska flygplan bakom ryggen. I denna anrika miljö avnjöt över 400 gäster en festkväll med un-

derhållning och tal. Ett av de mest bejublade var av general Sven-Olof Olson. Även försvarsminister Peter Hultqvist fick många att dra på smilbanden. I underhållningen fick gästerna njuta av Jenni Berggren, före detta Ace of Base.

Lördag och söndag fick Flygvapnet tillfälle att visa över 90 flygplan i luften, dock ej samtidigt. Många spektakulära uppvisningar fick de sammantaget 130 000 besökare att

tappa andan och fundera på – hur gick det där till? En F-18 Hornet med oändlig dragkraft skiljer sig från Tummelisa med 90 hkr. En markutställning som visade att från rörlig klargöring JA 37 till amerikanska F15 Eagle, från säckpipeorkester till hemvärnets och Saabs musikkårer, materielförevisningar och flygplan på marken, där till exempel Kanadas C-130 bjöd på pool-party.

I Chefen Helikopterflottiljens avslutning på söndagskvällen deltog över 600 trötta – men festsugna –

arrangörer och besättningar där de olika länderna försökte överrösta varandra.

På tisdagen var allt återställt och festligheterna på Malmen övergick i Flygvapenövning 2016.

Det var på Malmslätt som de första flygningarna genomfördes i Sverige, samt att Fälttelegrafkårens 5. Kompani – flygkompaniet – verkade där sedan 1916.

Ulf Crona
Projektlezare FV 90

Militärhögskolan
Halmstad

Försvarsmaktens
tekniska skola

Flottiljområdets
Kamrat och Veteranförening